

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Knut Hauknes
Ibsensgt. 29
8800 SANDNESSJØEN

Vår dato: 31.08.2015
Vår ref.: 201200627-71
Arkiv: 312 / 157.32
Deres dato: 13.04.2015
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kristin Haugen
22959423/kha@nve.no

Angående søknad om rehabilitering av dam Østre Kvitvatn – Rana kommune i Nordland - tiltaket er vurdert konsesjonspliktig

Vi viser til melding av 13.4.2015 om rehabilitering av dam Østre Kvitvatn. NVE skal på bakgrunn av opplysningene i meldingen avgjøre om utbyggingen medfører slike skader eller ulemper for allmenne interesser at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Orientering om tiltaket

For å sikre vannforsyningen til gården Hauknes og hindre bunnfrysing i Kvitvatnvassdraget om vinteren, ønsker Knut Hauknes å rehabilitere dam Østre Kvitvatn i Kvitvatnvassdraget. Den eksisterende steindammen er ifølge meldingen snart 70 år gammel, og reguleringsventilen av tre er ødelagt. Dammen holder ikke lenger vannet tilbake i Østre Kvitvatn. Den gamle reguleringen var på 2 meter, mellom kote 506, som er naturlig overløp, og kote 508, og det planlegges nå å gjennoppta denne. Med et areal på ca. 106 000 m² gir det et oppdemt volum på ca. 212 000 m³. Det er planlagt å åpne ventilen i dammen 1. november og la den stå åpen til 30. april, slik at vannføringen i vassdraget blir noe høyere om vinteren. Teoretisk vil dette gi en vannføring i vassdraget på 13,5 l/s ut fra Østre Kvitvatn. Det er planlagt slipp av en minstevannføring på 3 l/s i oppfyllingsperioden og resten av året i tillegg til naturlig overløp. Middelvannføringen er ifølge meldingen 125 l/s.

Den nye dammen er planlagt som en betongdam plassert på samme sted som den eksisterende steindammen, med samme høyde på damtoppen og uten ytterligere terrengbearbeiding. Stein brukt i eksisterende dam er planlagt plassert på vannsiden av den nye dammen. I bunnen av eksisterende løp under dammen legges et PE-rør med diameter på 250 millimeter. I dette skal det være innmontert en spjeldventil utstyrt med en hendel som kan reguleres fra full gjennomstrømning til en åpning som gir et vannslipp på 3 l/s. For å muliggjøre tilkomst vinterstid er reguleringshendelen plassert ca. 3 meter over terreng (5 meter over spjeldet). Inntaksledningen legges inn i vannet ned til ca. 2 meter under normalvannstand for å oppnå en høyere temperatur vinterstid og unngå frysing i røret.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVEs vurdering

En vurdering av konsesjonsplikten er kun en enkel forhåndsvurdering av tiltaket. Meldingen er ikke sendt på høring, da NVE mener at saken er tilstrekkelig opplyst ved meldingen og tidligere behandling av tiltak i Kvitvatnvassdraget (NVEs vedtak av 15.5.2014), inkludert regulering av Østre Kvitvatn, til å fatte vedtak etter vannressursloven § 18. Det er gitt avslag på søknad om regulering av Østre Kvitvatn med 1 meter senkning og 2 meter heving, mellom kote 505 og 508, i NVEs vedtak av 15.5.2014. Avslaget er begrunnet i virkninger reguleringen kan ha for reindriften og inngrep i sårbart høyfjellsterreng.

Det foreligger ikke vannføringsmålinger i vassdraget, og lavvannskartet for området viser for høye lavvannsverdier. Alminnelig lavvannføring ved elveskillet ved Stemningen på kote 160 er av NVE tidligere fastsatt til 30 l/s. Nedbørfeltet er her på 5,5 km². Nedbørfeltet til Østre Kvitvatn er på 1,18 km². Dette er en del høyereliggende, og en ren arealtilpasning tilsier at alminnelig lavvannføring er på ca. 6 l/s ut fra Østre Kvitvatn. Med en middelvannføring på 125 l/s utgjør 6 l/s ca. 5 % av middelvannføringen. Det er i meldingen beregnet en alminnelig lavvannføring på 3 l/s ut fra Østre Kvitvatn ut fra måleserien Forsbakk. NVE har i vedtak av 15.5.2014 vurdert at denne måleserien ikke kan benyttes for beregning av lavvannføringer, da den er usikker for lave verdier. NVE mener at kravet i vannressursloven § 10 om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i vassdraget ikke er tilfredsstilt ved slipp av en minstevannføring på 3 l/s. Det er kun gjennom en konsesjonsbehandling at det kan gis tillatelse til en lavere minstevannføring.

Østre Kvitvatn ligger innenfor et oppsamlingsområde for rein i tilknytning til et gjerdeanlegg i Holmdalen. Et oppsamlingsområde er område av stor verdi for reindriften. Inngrep i slike områder er lite ønskelig. En regulering til vannverksformål med en jevn uttapping utover vinteren, slik som beskrevet i meldingen, vil ikke nødvendigvis ha samme virkninger som en regulering til kraftverksdrift. NVE mener likevel at virkningene reguleringen kan ha for reindriften må utredes nærmere og vurderes gjennom en konsesjonsbehandling.

Dammen i seg selv er av beskjedne størrelse og ligger nede i et skar. Det er ikke beskrevet hvordan betong skal fraktes til stedet. Virkningene av reguleringen for sårbar høyfjellsnatur vil etter NVEs vurdering være små med en for så vidt liten dam som ikke vil ligge høyere enn omkringliggende terreng. Reguleringssonen rundt vannet vil ikke være like fremtredende ved en regulering til vannverksformål som beskrevet, som til kraftverksformål der reguleringen også benyttes om sommeren.

Oppsummering

Det er planlagt en minstevannføring fra Østre Kvitvatn på 3 l/s. Etter NVEs beregninger er alminnelig lavvannføring på ca. 6 l/s. Den planlagte minstevannføringen tilfredsstiller ikke kravet i vannressursloven § 10. Østre Kvitvatn ligger i oppsamlingsområde for rein i tilknytning til gjerdeanlegg i Holmdalen. Dette er særverdiområder for reindriften og NVE mener at virkningene for reindrift må vurderes nærmere ved en konsesjonsbehandling. Rehabilitering og regulering av dam Østre Kvitvatn kan etter NVEs vurdering være i konflikt med vannressursloven § 10 og reindrift. NVE mener at tiltaket slik det er beskrevet kan påvirke allmenne interesser negativt. For at NVE skal kunne pålegge avbøtende tiltak, må saken konsesjonsbehandles.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at tiltaket trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Når det gjelder krav til innhold og forklaring av saksgangen i en konsesjonssøknad, se NVEs hjemmesider på www.nve.no/konsesjoner.

Før endelig søknad sendes inn, ber vi om at et komplett søknadsutkast sendes inn for kvalitetskontroll til nve@nve.no eller per post til Norges vassdrags- og energidirektoratet, Postboks 5091 Majorstuen, 0301 Oslo.

Om klage og klagerett

Klageberettigede kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland
Knut Hauknes
Nord Advokatfirma DA v/Toril Valla
Nordland fylkeskommune
Rana kommune